

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK BÜLTENİ

TEMMUZ-AĞUSTOS-EYLÜL

BU SAYIDA

CSRD UYGULAMALARINDA
SON DURUM

AVRUPA VE DÜNYADAN
GELİŞMELER

EURONEXT ESG TRENDLERİ
RAPORU 2024

TÜRKİYE'DEN GELİŞMELER

ESG VERİSİ NASIL
TOPLANIR?

Avrupa'da CSRD'nin Uyarlanması Gecikmeler Yaşanıyor

Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Yönergesi (CSRD), Avrupa Birliği (AB) tarafından şirketlerin çevresel, sosyal ve yönetim (ESG) kriterlerine göre nasıl performans gösterdiklerini detaylı bir şekilde açıkladıkları, sürdürülebilirlik raporlaması konusunda getirilmiş bir düzenlemedir.

AB'ye üye ülkelerin ilgili düzenlemeleri iç hukuklarına 6 Temmuz 2024 tarihine kadar uyarlamaları gerekiyordu. Bu süreçte ise ülkelere uyarlamayı yeni bir yasa çıkararak ya da mevcut yasalarında değişiklikler yaparak gerçekleştirebilme, CSRD'nin kapsamını genişletebilme veya cezaları artırabilme serbestliği tanınmıştı.

Temmuz 2024 itibariyle, 11 AB üyesi ve Avrupa Ekonomik Alanı ülkesi CSRD'yi uyarlamış durumda. Ancak, Avrupa Parlamentosu seçimleri ve diğer politik nedenlerle bazı ülkelerde süreçler uzamış ve bu durum şirketler için belirsizlik yaratmıştır. Almanya ve Hollanda gibi bazı ülkelerde taslak düzenlemeler gecikmiş ve geçiş kolaylıkları ile istisnalar getirilmiştir. Şirketlerin, yasama süreçlerini ve raporlama gerekliliklerini dikkatle takip etmeleri önemli olup, olası kapsam genişlemeleri tedarik zincirlerinde olumsuz etkiler oluşturabilir.

AVRUPA VE DÜNYADAN GELİŞMELER

- Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) dünya genelinde 2024 ve 2025 yıllarına dair elektrik tüketimi eğilimlerini incelediği raporu yayınladı. Buna göre 2025 yılında toplam yenilenebilir enerji üretiminin, kömür yakıtlı elektrik üretimini aşması bekleniyor.
- Sürdürülebilir Ürünler için Eko Tasarım Tüzüğü yürürlüğe girdi. Bu düzenleme, AB pazarına girişte ürünlerin dayanıklılık, yeniden kullanılabilirlik, güncellenebilirlik ve tamir edilebilirlik gibi özelliklerini zorunlu kılmakta; ayrıca döngüsellığı engelleyen içerikler, enerji ve kaynak verimliliği, geri dönüştürülmüş içerik, yeniden imalat ve geri dönüşüm, karbon ve çevre ayak izi gibi yeni alanlarda ürün bazlı kurallar getirmektedir.
- Avrupa Komisyonu, 2024-2027 döneminde demir-çelik, alüminyum, hazır giyim, ayakkabı, tekstil ürünleri, mobilya, lastik, deterjan, boya, mineral yağ, kimyasal, bilgi teknolojileri cihazları ve enerji yoğun ürünler için ürün bazlı eko-tasarım kuralları belirleyecek. Bu kurallara uyum için 18 aylık geçiş süresi verilmesi planlanmaktadır.

Hollanda, %79 CSRD Hazırlığı İle AB'de Lider

PwC'nin 30'dan fazla ülkede 500'den fazla şirketin yer aldığı Global CSRD Anketi 2024'e göre, Hollandalı işletmelerin %79'u, CSRD direktifine uygun olarak sürdürülebilirlik performanslarını raporlamada gerekli tarihe kadar tamamen hazır olmayı bekliyor.

- Avrupa Konseyi, gübre ürünlerinde dijital etiketleme uygulamasını onayladı. Artık gübre ürünlerinde etiketler QR kod veya barkod şeklinde olacak ve ürün bilgilerine bir web sitesi üzerinden erişilebilecek. AB'de bu uygulama şu anda batarya ve pil gibi kimyasal içeren ürünlerde kullanılıyor ve gelecekte deterjan ve kozmetik sektörlerini de kapsayacak şekilde genişletilmesi planlanıyor.
- 2023 yılının Haziran ayında yürürlüğe giren ve 2025 yılının Ocak ayında uygulamaya başlanacak olan AB Ormansızlaşma Yönetmeliği, ormansızlaşmaya önemli ölçüde katkıda bulunan soya, kakao, palmiye yağı ve kauçuk gibi tarım ürünlerini kapsıyor. Yönetmeliğe göre firmalar 30 Aralık 2024'ten itibaren, AB'ye ihraç edilen ürünlerin ormansızlaştırma içermediğini ve yasal olarak üretildiğini kanıtlamak zorunda kalacaklar. Küçük ve mikro işletmelere ise bu yükümlülüğü yerine getirmeleri için uygulama başlangıç tarihi 30 Haziran 2025 olarak belirlendi.

- CDP ve Boston Consulting Group (BCG) tarafından hazırlanan rapor, Kapsam 3 tedarik zinciri emisyonlarının, Kapsam 1 ve Kapsam 2'nin toplam emisyonlarının 26 katı olduğunu gösteriyor. Ancak bir diğer sonuca göre her ne kadar şirketler sürdürülebilirlik ve raporlama alanında ilerleme kaydetse de Kapsam 3 emisyonlarının raporlamasında gerideler. CDP aracılığıyla açıklama yapan şirketlerin sadece %15'i Kapsam 3 hedefleri belirlemiştir.
- Deloitte'un 2024 Sürdürülebilirlik Eylem Raporu'nda da Kapsam 3 emisyon raporlamalarında eksikliğe dikkat çekildi. Ek olarak araştırmaya katılan yöneticilerin %57'si veri kalitesinin şirketler için en büyük sorun olarak belirtirken, çoğu yönetici (%81) belgelerle ilgili zorlukları da ilk üç sorunları arasında belirtmektedir; bu zorluklar, ESG verilerinin gözden geçirilmesi, onaylanması ve sertifikalandırılması gibi önemli kontrol adımlarını içermektedir.

EURONEXT ESG TRENDLERİ RAPORU 2024 YAYINLANDI

Raporda öne çıkanlar;

- Sera Gazı Emisyonları: Son üç yılda Kapsam 1 ve Kapsam 2 emisyonlarında ortalama %14'lük bir azalma gözlemlendi. Özellikle orta ölçekli şirketler, emisyonlarını %29 oranında azalttı.
- Enerji Yönetimi: Büyük ölçekli şirketler enerji yoğunluklarını %26 oranında azaltarak %18 gelir artışı elde etti. Yenilenebilir enerji tüketimindeki pay son üç yılda 7 puanlık bir artış gösterdi.
- Çeşitlilik ve Kapsayıcılık: Yönetim kurullarındaki cinsiyet çeşitliliği 2021'den bu yana %2,1 oranında arttı. Ayrıca, yönetim organlarındaki kadınların oranı son üç yılda 1,6 puanlık bir artış gösterdi.
- AB Taksonomisi Uyum Süreci: Büyük ölçekli şirketlerin %70'i ve orta ölçekli şirketlerin %49'u, AB Taksonomisi ile ilişkili yeni raporlama yükümlülüklerine uyum sağladı.

TÜRKİYE'DEN GELİŞMELER

- **Yeşil Mutabakat Çalışma Grubu'nun 2023 Yılı Faaliyet Raporu Yayınlandı**
 - 22 Mayıs'ta imzalanan protokol ile Türkiye'nin 2100 yılına kadar iklim projeksiyonları güncellenmesi planlandı.
 - Bölgesel iklim modelleri çalıştırılarak yerel iklim tehlikeleri ve sektörel riskler belirlenmesi ve 6 Küresel İklim Modeli'nin kullanılması kararlaştırıldı.
- **Türkiye Uluslararası Doğrudan Yatırım Stratejisi (2024-2028) Yürürlükte**
 - 29 Temmuz 2024'te Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye Uluslararası Doğrudan Yatırım Stratejisi (2024-2028) yeşil ve dijital dönüşümü desteklemeyi, bilgi ve teknoloji yoğun, yüksek katma değerli ve nitelikli istihdam sağlayan yatırımlar için bir yol haritası oluşturmayı hedefliyor. Amaç, Türkiye'nin uzun vadeli kalkınma hedeflerine ulaşması için gerekli adımları belirlemek.
- **Yeşil Mutabakat Uyum Projesi Tanıtıldı**
 - Responsible Programı çerçevesinde, ihracatçı firmaların yeşil ve dijital dönüşüm sürecinde mevcut durum analizi ve sürdürülebilirlik yol haritası oluşturulacak. Bu süreçte belirlenecek projelerin danışmanlık ücretleri desteklenecek, ayrıca firmalar avantajlı finansman imkanlarına erişim sağlayabilecek.
- **EBRD'den Türkiye'de Rüzgar Enerjisi Projesine**
 - Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD), Türkiye'nin önde gelen bir enerji şirketine kara rüzgar enerjisi kapasitesinin geliştirilmesi için 60 milyon dolarlık kredi sağladı. Bu proje, Türkiye'nin yeşil dönüşüm hedefleri doğrultusunda önemli bir adım olarak görülüyor. Rüzgar santralleri yılda 382 GWh yenilenebilir enerji üretecek ve yıllık 243.000 ton CO2 emisyonunu azaltacak. EBRD, bugüne kadar Türkiye'de 450 proje ve ticaret finansmanı kapsamında 20 milyar €'dan fazla yatırım yapmıştır.

ESG VERİSİ NASIL TOPLANIR?

ESG kriterleri (çevresel, sosyal ve yönetim), şirketlerin stratejilerini, yatırımlarını ve küresel pazar algısını şekillendirirken giderek daha önemli hale gelmiştir. Tüketiciler, yatırımcılar ve düzenleyici kurumlar sürdürülebilirlik ve etik uygulamaları önceliklendirmekte, bu da kapsamlı ESG verisi toplamanın kritik olmasını sağlamaktadır.

Şirketlerin çevresel etkileri, sosyal sorumlulukları ve yönetim uygulamaları hakkında veri toplamak, analiz etmek ve raporlamak, şeffaflık ve hesap verebilirlik taleplerini karşılamak için önemlidir ve bu süreç, iş operasyonlarından tedarik zinciri ve iş gücü yönetimine kadar geniş bir alanı kapsamaktadır. Ancak şirketlerin ESG performansını ölçebilmesi, sürdürülebilirlik hedeflerini doğru şekilde takip edebilmesi ve raporlayabilmesi içinse stratejik bir yaklaşım geliştirmesi ve izlemesi gereken adımları belirlemesi gerekir.

1 Net Hedefler Belirleyin: İlk atılacak adım, ESG verisi toplama için net hedefler belirlemektir. Şirketler, bu süreçten ne elde etmek istediklerini tanımlamalıdır; bu, düzenlemelere uyum sağlamak, tedarikçi performansını takip etmek, yatırımcı ilişkilerini geliştirmek veya sürdürülebilirlik uygulamalarını iyileştirmek olabilir.

2 Güçlü Bir Çerçeve Geliştirin: Etkili ESG veri toplama için güçlü bir çerçeve geliştirmek kritik öneme sahiptir. Bu konu, şirketin hedefleri ve ESG kriterleriyle uyumlu anahtar performans göstergelerinin (KPI'lar) belirlenmesini içermektedir. Çerçeve, ayrıca veri toplama metodolojilerini, bilgi kaynaklarını ve raporlama sıklığını da belirtmelidir.

3 Teknolojiden Yararlanın: Teknoloji, ESG veri toplama sürecini kolaylaştırmada önemli bir rol oynar. Süreci otomatikleştirebilecek birçok uygulama ve araç bulunmaktadır. Bu çözümler, süreçleri daha verimli ve hatalara daha az açık hale getirirken, şirketlerin çeşitli kaynaklardan veri toplamasına, trendleri analiz etmesine ve raporlar oluşturmaya yardımcı olabilir.

4 Paydaşları Dahil Edin: Paydaşların dahil edilmesi ESG verisi toplamanın ayrılmaz bir parçasıdır. Bu kapsam, çalışanlar, müşteriler, tedarikçiler, yatırımcılar ve genel olarak toplumu içerir. Şirketler, ESG hedeflerini paylaşmalı ve bu gruplardan geri bildirim almalıdırlar, böylece çabalarının paydaş beklentileriyle uyumlu olmasını sağlayabilirler.

Global ESG (Çevresel, Sosyal ve Yönetişim) çözümümüz Synesgy, GRI'n (Global Reporting Initiative) lisanslı çözüm ortağı oldu.

Uluslararası ESG standartlarına uygun şekilde hazırlanan Synesgy ile ESG Skorunuzu öğrenmek ve tedarikçilerinizi değerlendirmek için tr.info@crif.com adresinden bize ulaşabilirsiniz.

Daha fazla bilgi için www.synesgy.com.tr

Sürdürülebilirlik çözümlerimiz hakkında bilgi almak ve bültenimize abone olmak için tr.info@crif.com adresinden bize ulaşabilirsiniz.